

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDÚS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az olaszok újabb áttörési kísérletei meghiusultak

Vodicénél és Jamianonál összeomlottak az olasz támadások — Nagy harcok a kelet-galiciai fronton — A németek visszaverték az Artois-arcvonalon az angolok előretörési kísérleteit

Vezérkarunk jelentése

Budapest, május 30. Hivatalos jelentés.
KELETI HARCTÉR.

Az élénk harci tevékenység különösen Kelet-Galicziában tovább tart.

OLASZ HARCTÉR.

Az Isonzo mentén a tegnapi nap aránylag nyugodtabban telt el. Az olaszok estefelé újra megkísérelték, hogy Vodicénél nagy erővel áttörjenek. A támadás tüziinkben összeomlott. Ugyanilyen sors érte a Jamianonál megindult olasz előretöréseket is.

Karintiában és a tiroli arcvonalon nem volt lényeges esemény.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Berattól délkeletre olasz felderítési kísérletek meghiusultak.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, május 30. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

A nap folyamán csak a Wytschaete-hajlásban volt élénk a tüzérségi tevékenység. — Este a tüz más helyeken is erősödött. — Az Artois-arcvonalon visszavertük az angolok felderítő előretöréseit, a Chemin des Dames-on pedig a franciákét. A St. Quentinól délnyugatra folyó előtéri harcok foglyokat eredményeztek.

KELETI HARCTÉR.

A helyzet változatlan.

Macedon arcvonal: Nem volt lényeges esemény.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

Az olaszok ereje kimerült

Köln, május 30. A „Kölnische Zeitung” írja: A tizedik Isonzo-csatában az olaszok rettenetes veszteségei folytán Cadorna a legutolsó hadosztályokat is kénytelen volt harcha vetni, amelyekkel eddig takarékos-

kodott. A tizenegyedik Isonzo-csata lehetlenné vált, mert Olaszország egész ereje szerepelt a tizedik csatában és az olasz front egyes helyei borzasztóan néznek ki. Némely helyen az osztrák-magyar állások előtt olasz olasz mellett hever.

Az olasz király a fronton

Lugano, május 30. Olasz lapjelentések szerint az olasz király a pénteki jamianoi támadást végig nézte.

Scheidemann a békéről

Kopenhága, május 30. A Stockholmba utazó Scheidemann mondta egy újságírónak, hogy a békét meg lehet kötni abban a pillanatban, amelyben a szenvedő nép az összes hadviselő államok kormányait kényszeríti, hogy az orosz forradalmi kormány programjához csatlakozzék, ami nem más, mint az annexió nélküli béke. Az ilyen békét Németország már ma is kész megkötni.

Miljukow a munkástanács ellen

Berlin, május 30. Orosz lapjelentések szerint Miljukow volt külügyminiszter széleskörű agitációra készül a munkások és szociálisták ellen. A munkás és katonatanács erélyesen öröködi a volt miniszter ténykedése fölött.

Alexejew tábornok ellen

Lugano, május 30. A turini Stampa pétervári tudósítója jelenti: Kerenski a fronton tartott beszédeiben folytonosan ismételteti a vasfegyelem szükségességét és azt, hogy Oroszországnak a szövetségesekkel kötött szerződéseit lehetetlen nyilvánosságra hozni. Fellépése miatt már diktátornak nevezik. Mindamellett elfelejt a nagy offenzíva szükségességéről beszélni. A kormány szociálista tagjai e tekintetben általában nagyon tartózkodók, ami azonban nem akadályozza a szélsőket abban, hogy a leghevesebben harcoljanak ellenük. A Prawda és a katonák között igen elterjedt Soldatskaja Prawda — úgy látszik — mindaddig nem nyugosznak, amíg a hadsereg teljesen föl nem oszlik.

Az összes szociálista lapok támadják Alexejew tábornokot, aki a főhadiszálláson beszédet tartott a fenyegető anarchia ellen és az annexiók és hadikárpótlás nélküli béke követelését utópisztikus frázisnak mondta. — Sőt az Isvestia, a munkástanács hivatalos lapja is arra emlékezteti a tábornokot, hogy nem szabad ellenszegülnie a kormány politikájának, hanem szolgálnia kell azt. Az esetnek bizonyára következménye lesz.

A pétervári katonakongresszus a háború ellen

Zürich, május 30. Az orosz frontról Pétervárra küldött katonák kongresszusa, a mely körülbelül egy hétig tartott, Lenin pártjának szellemében úgy határozott, hogy nem támogatja azokat az intézkedéseket, a melyek egy orosz offenzíva előkészítésére szolgálnak, mert a háborút az annexióról való lemondás alapján haladéktalanul be kell végezni. A katonák kongresszusa nem ért egyet a kormány átalakításával és demokratikus minisztériumot sürget.

Az orosz csapatok a szerbek és a románok ellen

Berlin, május 30. A Vossische Zeitung stockholmi levelezője közli egy május 15-ről keltezett hadseregparancsnak a szövegét, mely a többek között így szól:

„Az alárendelt csapatok katonai tanácsa letartóztatta az ittlévő szerb hadosztály egész vezérkarát a hadosztályparancsnokkal együtt. Igen sajnálatos, hogy szövetséges csapatok tisztjeit letartóztatták. Ez az eljárás ellenkezik a népjoggal. Egyébként kijelentem, hogy kormányunk már teljesítette a szerb csapatok vezetőségének azt a kérését, hogy a szerb hadsereget a szabad orosz hadsereg mintájára újjászervezze és ennek megfelelően a szövetséges szerb csapatok kebelében is alakítsanak katonai tanácsokat.

Jellemző, hogy az orosz-román front parancsnokló tábornoka is kénytelen volt hasonló napiparancsot kiadni, amely szigorúan felhívja

URANIA

Mes utoljára!

A sötétség

lovagja

bűnügyi dráma
4 felvonásban.

Mozgósítás
a konyhában

vígjáték.

A hősök hegye.

Előadások kezdete
6 és 8 órákor
rendes helyarákkal.

APOLLO

Mes, onttörtéken

Előadások kezdete
6 és 8 órákor
rendes helyarákkal.

A boldogság

utja

filmregény
4 felvonásban.

Főszereplő:

Friedrich Zelnick.

Mézesetek

akadályokkal

vígjáték 3 felvonásban.

az orosz katonákat, hogy *tartózkodjanak a szövetséges román hadsereg tisztjeivel szemben minden erőszakos eljárástól.*

Az orosz vezérkar új főnöke

Genf, május 30. A „Temps“ pétervári tudósítója jelenti lapjának, hogy *Kerenski* hadügyminiszter *Romanovski* tábornokot nevezte ki a vezérkar főnökévé. *Romanovski* az orosz hadsereg legfiatalabb tábornoka, mindössze harminckilenc éves. Végigküzdötte *Port-Artur*-ostromát s nagyszabásu művet irt róla. A világháboru idején előbb *Galiciában* volt, azután az orosz segítő hadsereggel a *Sommenál* harcolt. A hadügyminisztériumi törzskar főnökévé *Kerenski* *Archangelski* tábornokot nevezte ki, az előző osztály főnökévé pedig *Baranow* ezredest.

Lőszer helyett gazdasági gépek

Lugano, május 30. A *Corriere della Sera* pétervári tudósítója táviratozza: Az orosz hadügyminiszter elrendelte, hogy *sok lőszergyártást szüntesse meg a lőszergyártást és helyette készítsen mezőgazdasági gépeket*, hogy valamilyen módon segíthessenek a rendkívül súlyos élelmiszerhiányon.

Az entente háborus céljai

Frankfurt, május 30. A *Frankfurter Zeitung* jelenti Bernből: Mint a *Berner Tagblatt* értesül, Párisban e héten *Poincaré* elnöklete alatt *miniszteri tanácskozások* folytak, amelyek a háborus célok újabb megállapítására vonatkozó orosz javaslatokkal foglalkoztak. — Az orosz kormány azt javasolta a francia kormánynak, hogy az *elszász-lotharingiai kérdést népszavazással oldja meg*. A kabinet szociálista tagjai pártolják ezt a javaslatot.

Angol miniszterek Oroszországban

Amsterdam, május 30. Londonból hivatalosan jelentik: *Henderson* angol miniszter fontos kiküldetéssel Oroszországba utazott.

A francia kormány Londonban

Amsterdam, május 30. Londonból hivatalosan jelentik: *Ribot* miniszterelnök, *Cambon* és *Painlevé* miniszterekkel, *Foch* tábornokkal, valamint ezek diplomáciai és katonai tanácsadóikkal tegnap és ma az angol hadi kormánnyal tanácskozást folytatott mindkét országra fontos kérdésekről. A francia kormányfőriak ma visszatértek Franciaországba.

A stockholmi konferencia

Stockholm, május 30. Ma kezdődtek meg a tárgyalások a magyar kiküldöttekkel.

Amsterdam, május 30. Az angol munkástanács többsége elhatározta, hogy a stockholmi értekezleten képviselheti magát.

Japán az annexio nélküli béke ellen

Stockholm, május 30. Tokioi jelentés szerint a japán sajtó erőiesen szembeszáll az annexio nélküli béketörekvésekkel, mert Japán nem egyezhetik bele abba, hogy Németország a Kínában és a déli szigeteken levő gyarmatait visszakapja.

Jeruzsálemet nem űrítették ki a törökök

Konstantinápoly, május 30. Megbízható helyről nyert értesülés szerint az entente-lapoknak az a híre, mintha a törökök Ghaza és Jaffa városokon kívül még Jeruzsálemet is kiűrítették volna, nem felel meg a valóságnak. —

Ghazát és Jaffát is tisztán katonai okokból űrítették ki, kiköltöztették onnan nemesek a zsidókat és a keresztényeket, hanem az összes mohamedánokat is. A tömeggyilkolásról szóló hírek közül egyetlen szó sem igaz, amint ezt a hírt a nagy rabbinus és a pátriárka is határozottan és a legnagyobb felháborodással cáfolta meg. A városok kiűritése a lehető legnagyobb rendben történt. A kormány a szegény lakosság körében százezer fontot osztott ki. Ghaza és Jaffa lakosságát Jeruzsálem városában és a város körül helyezték el.

Ujabb 76,000 tonna

Berlin, május 30. — A Wolff-ügynökség jelenti:

Az Atlanti-oceánon és az angol csatornában újabb 26,000 tonna hajóteret, a Földközi-tengeren pedig 50,000 brutto tonna hajóteret elsüllyesztettek el a német tengeralattjárók. Az elsüllyesztett hajók legnagyobb része angol volt és igen értékes rakományt szállítottak.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Elsüllyesztett angol hajók

Amsterdam, május 30. Londonból hivatalosan jelentik: A „*Dewerastle*“ nevű 8271 tonnás angol kórházahajót a Földközi-tengeren megtorpedózták. A betegeket, orvosokat és a személyzetet megmentették. A „*Hirlovi*“ felfegyverzett kereskedelmi gőzöst elsüllyesztették. — Egyik torpedórombolónk összeütközés folytán elsüllyedt.

Német tengeralattjárók a Jeges-tengeren

Berlin, május 30. Murmanba (eddig Romanownak hívták ezt a várost) megérkezett a *Szvie* nevű gőzös, amely kémiai szereket hozott Hullból. — A gőzös kapitánya elmondta, hogy a Jeges-tengeren négy óra hosszat üldözte a gőzöst egy német tengeralattjáró. Amikor hajójával Angliából elindult, a kikötői hatóságok közölték vele, hogy az északi Jeges-tengerben legalább 14 modern német tengeralattjáró cirkál. Murman kikötőt egyébként valóságos német aknaöv veszi körül.

Stockholm, május 30. A svéd külügyi hivatal megerősíti, hogy német tengeralattjárók elsüllyesztettek hat gőzöst, melyek Svédország és Finnország között közlekedtek. Három svéd gőzöst pedig *Svinemündebe* vitték. A svéd kormány ezeket a hajókat vissza fogja követelni.

Elsüllyesztett orosz hadihajók

Konstantinápoly, május 30. — A Milli-ügynökség jelenti: A Bosporus bejáratánál a 26-ról 27-re virradó éjszakán elsüllyesztettek két orosz aknalerakót. Egy tiszt és három katona holttestét kifogták a vízből. Az orosz nagykövetség épületének parkjában Bujukderében helyezték őket nyugalomra katonai pompával.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

Apollo

Előleges jelentés!

Péntek, szombat és vasárnap

Homunkulus halála.

A Homunkulus-sorozat utolsó része.
Főszereplő: OLAF FÖNSS.

A közszolgálati alkalmazottak ruhabetétele előlege

— A kormány rendelete —

A hivatalos lap mai száma közli: az állami, vármegyei, államvasuti és egyéb közszolgálati alkalmazottak részére ruházatbetételek előlege engedélyezése tárgyában kiadott kormányrendeletet, amelyet általánosságban már vasárnapi számunkban ismertettünk.

A minisztertanács határozata alapján ruházatbetételek előlegében részesülnek a következő alkalmazottak:

Állami alkalmazottak: 1. a III—XI. fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselők; 2. a főispánok és Budapest székesfőváros polgármestere; 3. a m. kir. állami rendőrségnél és a m. kir. határrendőrségnél alkalmazott polgári biztosok; 4. az államvasuti rendszerű V—IX. fizetési osztályokba tartozó állami vasgyári és állami kőszénbányászati tisztviselők; 5. az államvasuti rendszerű V—IX. fizetési osztályokba tartozó posta, táviráda és távbeszélő tisztviselők; 6. a posta, táviráda és távbeszélő alkalmazottak B. táblázatába tartozó üzemi kezelési alkalmazottak; 7. az állami mezőgazdasági népi iskolai szaktanítók és szaktanítónők; 8. az állami elemi népi iskolai tanítók és tanítónők, valamint a kincstári elemi iskoláknál alkalmazott tanítók és tanítónők; 9. az évi segélydíj élvezetében álló állami gyakornokok; 10. az állami középiskolák iskoláknál évi segélydíj élvezetében álló helyettes tanárok; 11. az állami ipariskoláknál évi ösztöndíj élvezetében álló tanárjelöltek; 12. az állami vasgyáraknál és az állami kőszénbányászatonál állandóan alkalmazott havidíjas tisztviselők; 13. a fizetési osztályokba nem sorozott, de rendszeresített állásokon állandó évi fizetéssel alkalmazott és a fentiekben fel nem sorolt azok az állami tisztviselők, akiknek az 1912:XXXV. törvénycikk értelmében családi pótlékra igényük van; 14. az állami övönök; 15. az 1915. évi 2378. M. E. számú szabályrendelet hatálya alá tartozó állami kezelők és kezelőnők; 16. a m. kir. postánál, távirádnál és távbeszélőnél alkalmazott főműszerészek, műszerészek, segédműszerészek, kezelők és kezelőnők; 17. az állami hivatalokban, intézetekben és vállalatokban, valamint az állami vasgyáraknál és az állami kőszénbányászatonál állandóan alkalmazott díjnokok; 18. a rendszeres illetményük élvezetében álló állami altisztek és hivatalosok; 19. az állami vasgyáraknál és az állami kőszénbányászatonál alkalmazott altisztek és szolgák; 20. a posta- táviráda és távbeszélő alkalmazottak C. táblázatába tartozó alkalmazottak, a fenti 16. pont alatt említettek kivételével; 21. a m. kir. állami rendőrség és a m. kir. határrendőrség örszemélyzetének tagjai; 22. a m. kir. csendőrség legénységének tagjai és a m. kir. csendőrségnek rangosztályba nem sorozott havidíjasai; 23. a m. kir. pénzügyőrség legénységének tagjai; 24. az állandóan alkalmazott állami napibéres hivatalosok; 25. az állami utkaparók; 26. a rendszeres illetményekkel nem bíró és a fentiekben fel nem sorolt azok az állandó állami alkalmazottak, akiknek az 1912:XXXV. törvénycikk értelmében családi pótlékra igényük van.

Vármegyei alkalmazottak: 27. a VI—XI. fizetési osztályokba tartozó vármegyei tisztviselők; 28. a vármegyei köz-kórházaknál rendszeres fizetéssel alkalmazott tisztviselők; 29. a rendszeres fizetés élvezetében álló vármegyei utbiztosok; 30. a fizetési osztályokba nem sorozott, de rendszeresített állásokban állandó évi fizetéssel alkalmazott és a fentiekben fel nem sorolt azok a vármegyei tisztviselők, akiknek az 1912:XXXV. törvénycikk értelmében családi pótlékra igényük van; 31. az évi segélydíj élvezetében álló vármegyei gyakornokok; 32. a vármegyei köz-kórházaknál állandóan alkalmazott díjnokok; 33.

a rendszeres illetmények élvezetében álló vármegyei altisztek és hivatalosok; 34. a vármegyei utkaparók; 35. a havibér vagy napibér élvezetében álló és a fentiekben fel nem sorolt azok az állandó vármegyei alkalmazottak, akiknek az 1912:XXXV. törvény-cikk értelmében családi pótlékra igényük van.

Államvasuti alkalmazottak: 36. az államvasuti rendszerű I—IX. fizetési osztályokba tartozó államvasuti tisztviselők; 37. a m. kir. államvasutak által fentartott iskoláknál alkalmazott tanítók és tanítónők; 38. a m. kir. államvasutaknál állandóan alkalmazott műszaki, fogalmazó és hivatalnok gyakornokok, havidíjas mérnökök és egy b havidíjasok, a havidíjas kezelők kivételével; 39. a m. kir. államvasutaknál állandóan alkalmazott díjnokok; 40. az államvasuti alkalmazottak B. táblázatába tartozó alkalmazottak; 41. a havibér vagy napibér élvezetében álló és a fentiekben fel nem sorolt azok az állandó államvasuti alkalmazottak, akiknek az 1912:XXXV. törvény-cikk értelmében családi pótlékra igényük van.

Egyéb közszolgálati alkalmazottak: 42. az 1913:XXXVIII. törvény-cikk 2. §-a alapján állami korpótlékra igényvel bíró lelkészek; 43. az 1909:XIII. törvény-cikk alapján állami jövedelemkiegészítésben részesülő segédlelkészek; 44. az állami fizetékiesztésben részesülő nem állami (községi, hitfelekezeti stb. felső és középfokú tanintézet tanárok; 45. az állami fizetékiesztésben részesülő nem állami (községi, hitfelekezeti stb.) polgári iskolai tanítók és tanítónők; 46. az 1913: XVI. törvény-cikk alapján állami fizetékiesztésben részesülő községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítók és tanítónők; 47. az 1913:XL. törvény-cikk alapján állami fizetékiesztésben részesülő községi és hitfelekezeti óvónők; 48. mindazok a városi alkalmazottak (tisztviselők, tanárok, tanítók, tanítónők, gyakornokok, óvónők, kezelők, díjnokok, altisztek, szolgák és napibéresék), akik az 1916:XXV. törvény-cikk alapján háborus segélyben részesülnek; 49. mindazok a községi alkalmazottak (községi orvosok, körorvosok, községi jegyzők, körjegyzők, községi állatorvosok, körállatorvosok, községi mérnökök, községi segédjegyzők és a rendszeresített állandó állásokat betöltő egyéb községi közigazgatási alkalmazottak, akik az 1916. évi XXV. törvény-cikk alapján háborus segélyben részesülnek; 50. az országos munkásbetegség- és balesetbiztosító pénztárnak azok az alkalmazottai, akik az 1916:XXV. törvény-cikk alapján háborus segélyben részesülnek.

Ruházatbeszerzési segélyt csak az az alkalmazott kaphat, aki e rendelet keltének napján tényleges szolgálatban áll. Megkapják a beszerzési segélyt azok is, akik rendelkezési állományban vagy fegyelmi alatt vannak, az ideiglenes alkalmazottak is, ha 6 hónapnál hosszabb időre szól alkalmaztatásuk.

A ruházatbeszerzési segélynek összegei, tekintet nélkül a fizetési osztályra, valamint az élvezett javadalmazás összegére, a következők: a) az I. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 27., 28., 29., 30., 31., 36., 37., 38., 42., 43., 44., 45. és 46. pontok alatt felsorolt alkalmazottaknál ötszáz (500) korona; b) az I. 14., 15., 16., 17., 21., 32., 39. és 47. pontok alatt felsorolt alkalmazottaknál háromszáz (300) korona; c) az I. 18., 19., 22., 23., 24., 25., 26., 33., 34., 35. és 41. pontok alatt felsorolt alkalmazottaknál kétszáz (200) korona; d) az I. 20. pont alatt említett posta, távirtda és távbeszélő alkalmazottak C. táblázatának 1., 2., 7. és 8. csoportjaiba, valamint az I. 40. pont alatt említett államvasuti alkalmazottak B. táblázatának 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. és 16. csoportjaiba tartozó alkalmazottaknál háromszáz (300) korona; e) az I. 20. pont alatt említett posta távirtda és távbeszélő alkalmazottak C. táblázatának 9., 11., 11. és 12. csoportjaiba, valamint az I. 40. pont alatt említett államvasuti alkalmazottak B. táblázatának 15. és 17—35. csoportjaiba tartozó alkalmazottak kétszáz (200) korona. Egyes esetekben e segélyek fölemelendők a rendeletben megszabott mértékig.

A kormányválság

Wekerle a király előtt

Budapest, május 30. A Bud. Tud. jelenti: *Wekerle* Sándor tegnap érkezett Bécsbe, ahol a fiánál szállt meg. Ma reggel a főhadiszállásra utazott, ahol *kihallgatáson jelent meg a királynál* és este visszatért Bécsbe.

A király ma más politikust nem fogadott. A politikusok fogadása körül egyelőre rövid szünet lesz.

Egyik fővárosi estilap *Wekerle* kihallgatása kapcsán ezeket írja: *Wekerle* mai kihallgatása alkalmából a király elé került *Wekerle* nének *választójogi javaslata*. Munkapárti körökben *hajlandónak* mondják *Wekerle* t a *kormányalakítás elvállalására*. *Wekerle* a választójog *legszeleesebb körben való kiterjesztését* kívánja, amint azt a király óhajta. Sürgősnek tartja a *gazdasági megegyezést* Ausztriával és Németországgal, a *demokratikus és szociális birtokpolitikát*. A munkapártban főleg azok, a kik *Andrássyt* nem szeretik, *erős propagandát fejtenek ki Wekerle mellett*, akinek programja alapján kilátás volna a munkapárt egy részének támogatására, esetleg koncentrációra. Ha *Wekerle* a Házban többséget nem kapna, *új választások következnenek* s ha *Wekerle* kísérlete nem sikerülne, úgy *Andrássy* következne szintén *új választásokkal*.

Egy másik estilap azt írja, hogy ha *Wekerle* kihallgatása pozitív eredményt nem hozna, folytatólagos audienciák következnek. *A válság igen hosszúnak ígérkezik*. Amennyiben e hét folyamán a válság megoldást nem nyerne, a *király Budapestre jön*, hogy itt oldja meg a válságot.

Bécs, május 30. *Wekerle* kihallgatásáról egy újságíró előtt így nyilatkozott:

— Kihallgatásom tisztán informatív jellegű volt. *A választójog és a gazdasági kiegyezés* körül forgott, amelyek az előtérben álltak. *Döntés nem történt*. Ma este hazautazom Budapestre.

Tisza a kiegyezésről és a kormányalakításról

Budapest, május 30. A Bud. Tud. jelenti: A nemzeti munkapárti körben ma nagy számmal gyülekeztek a tagok. *Tisza* István gróf nyilatkozatot tett, amely szerint az *Ausztriával kötött gazdasági szerződést sikernek tekintik*, amelynek előnyeitől az új kormány nem fogja könnyelműen megfosztani a nemzetet. — Biztosít mindenkit arról, hogy *a munkapárt az új kormányt is feltétlenül megszavazza a kiegyezést*. Hogy kikből fog állani ez az új kormány, arról nem nyilatkozott. Akik — mondta — a választójogi kérdést fölvetették, azoknak kötelességük a kormányzást elvállalni. — Az ügyek elintézésének előfeltételét a munkapárt biztosítja, bár *helyet nem kér az új kabinetben*. Csakis teljes szabadságban fog küzdeni a radikális választójog veszedelme ellen. Azonban az állami szükségletek és háborus javaslatok elintézésének útjába *akadályt nem gördít*, hanem a szükséges támaszt fogja nyújtani. Nem tételezi föl, hogy akik áskálódtak a kormány ellen a választójog kérdésében és a válságot előidéztek, meghátrálnak a kormányalakítás kötelessége elől. A munkapárt magatartásában csalódtak, mert azok az értékesebb munkapárti elemek, akiktől az ellenzék erőgyarapodást várt, sehogysem jelentkeznek. — Megütközést kelt, hogy a választójog kérdésében *miként exponálják a királyt*, olyan kérdésben, amely a pártpolitikai harcok előtérében áll. A király kétségtelenül utat akart nyitni azoknak, akik-

nek messzebbmenő terveik vannak a választójog terén. *Ezeknek kötelességük vállalni a felelősséget és a kormányzást és nem szabad öfel-sége személye mögé bujni* ilyen exponált kérdésben.

A munkapárt tagjai nagy tetszéssel fogadták *Tisza* István gróf nyilatkozatát.

A nemzet ereje

Jegyezzen mindenki hadikölcsönt!

A magyar nemzetnek évezredes története folyamán talán sohasem voltak olyan nehéz napjai, talán sohasem kellett oly hatalmas, minden izmot és ideget megfeszítő erőt kifejtene, mint a közel három év óta huzódó világháboruban. Sok megpróbáltatásnak volt már nemzetünk kitéve, de ilyenek, mint a mostani, — mikor hóban, fagyban s hőségben éppugy kellett ellenségeink milliói ellen harcolnia, mint a kiéhezetés veszedelme ellen, mikor a háborút nemcsak szárazon, vízen, víz alatt s levegőben kellett megvívnia, hanem a gyárakban, műhelyekben és szántóföldeken is, — még sohasem, annál kevésbé, mert eddig sohasem fenyegette majdnem az egész világ házákat feldarabolással és megsemmisítéssel.

A magyar faj szívós ereje egy évezred alatt sok csodálatos produkált már, de azért még sohasem hoztuk oly ámulatba minden téren megnyilatkozó erőnkkel ellenségeinket, mint most a világháboruban. Ellenségeink tulnyomó erejükben bizva, elbizakodottan hitték, hogy egyszerű rárohanással letipornak bennünket; de mikor a magyar baka fokosa visszatántoritotta a támadókat, taktikát változtatva, kiéhezetésre ítélték bennünket és pénzügyi téren való kimerítésünkkel próbáltak legyőzni.

De nemcsak kitartó, hőiesen küzdő katonákat adott a magyarok Istene nemzetünknek, hanem olyan magyar honleányokat, aggodat és gyermekeket is, kik három éven keresztül elvégezték a hadbanlevők munkáját is s emellett még fáradtságos munkájuknak eredményét: pénzüket az államnak kölcsön adták, hogy az a bennünket védő katonáinkat a védekezéshez szükséges eszközökkel elláthassa.

Három évi nagy harc után a béke korszakának küszöbén állunk. Csak még egy kis kitartás és megérik erőfeszítésünk és szenvedésünk gyümölcse. Ha eddig erős tudott lenni a nemzet, akkor erősnek, hatalmasnak kell mutatkoznia a mostani kritikus időben is, — a mostan kibocsátott hadikölcsön alkalmával is, mert ellenkező esetben az utókor részéről az a szemrehányás ér bennünket, hogy nem voltunk kitartóak, hogy akkor buktunk el, mikor már a győzelemhez közel álltunk!

Aki a győzelmet és békét akarja, az jegyezzen hadikölcsönt!

Színház és művészet

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Magnás Miska*. (Zsigmond Anna vendégjátéka.)

PÉNTEK: *Dolovai nábob*.

Medgyaszay Jenő, a Royal-Orfeum kitűnő művésze, akkor emelkedett a legelsőkhöz, amikor „A falu rossza” került bemutatásra filmen, melynek Göndör Sándorát erőteljes férfias lendülettel adta. — Medgyaszay Jenő vasárnap az Urániában „A falu rossza” film előadásán fog vendégszerepelni, amelynek előadását nagyban fogja emelni, hogy magyaros ruhában, csengő és kellemes hangjával „A falu rossza” gyönyörű népdalait adja elő. Jegyek előre válthatók.

A boldogság útja. A szezon legjobb filmjei közé sorolhatjuk az Apollo mai filmjüdjön-ságát, A boldogság útja című filmregényt, amelynek szívéhez szóló romantikus meséje s gyönyörű fotográfiái és az előadók művészi

Játéka egy felejthetetlenül egységes, kedves előadást nyújtanak. Hangos dertűt kelt a Mézeshetek akadályokkal című vigjáték. Ma utoljára lesz előadás az a kitűnő műsor.

Homunkulus halála. A Homunkulus-sorozat hatodik és utolsó képe, a „Homunkulus halála” pénteken, szombaton és vasárnap lesz az Apollo műsorán.

Magyarország

találomán, magyar készítmény nem ért még el olyan st. kert, mint a Diana-sósorsesz. Evróli-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évt 15.000.000 palack Diana-sósorsesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer hírneve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ilyen rövid idő alatt ilyen páratlan népszerűségre, közkeveltségre tegyen szert s ennyire nélkülözhetelenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana-sósorseszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású háziszertben föltétlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana-sósorsesz, házából ki nem hagyja fogyni

1-30 fillér. Kapható mindenütt.

Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, V., Nádor-utca 8.

HIREK

— **A külügyminiszter a királynál.** Bécsből táviratozzák: A király ma meghallgatta a szokásos előterjesztéseket, majd Wekerle kihallgatása után Czernin Ottokár gróf külügyminiszter fogadta hosszabb kihallgatáson.

— **Katonai kitüntetések.** A király Böhm Rezső 39. gyalogezredbeli főhadnagynak a katonai érdemkereszt harmadik osztályát a hadiékítménnyel és a kardokkal adományozta s egyben megparancsolta, hogy Szremacski Sándor 39. gyalogezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dicséret elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett újlag tudtul adassék.

— **A reichsrat megnyitása.** Bécsből táviratozzák: A reichsratot ma délelőtt 11 órakor megnyitották. Clam-Martinitz miniszterelnök bejelentette az új kormány kinevezését és megbízását a reichsrat összehívására. Fölkérésére Fuchs Viktor báró mint korelnök beszédrel megnyitotta az ülést, amely azután a reichsrat elnökévé Gross Gusztávot, a német nemzeti szövetség elnökét választotta meg. Néhány fölszólalás után az ülést 3 órakor berekesztették. A legközelebbi ülés június 5-én lesz.

— **Az egészségügyi bizottság megalakulása.** Az egészségügyi bizottságnak holnap, csütörtökön délután 3 órakor a városháza kistanácstermében tartandó alakuló ülésének tárgysorozata a következő: 1. Alakulás, elnök megválasztása. 2. Az üresedésbe jött orvosi állásra beérkezett pályázati kérvények elbírálása s véleményezése. 3. Vélemény nyilvánítás új gyógytár felállításának engedélyezése ügyében. 4. A tüdővész elleni védekezésről kidolgozott szabályrendelet-tervezet tárgyalása. 5. Egyéb ügyek, indítványok tárgyalása.

— **Hivatalköltözés.** A városi leltárbiztosi hivatal június 1-én Deák Ferenc-utca 19. számú házba költözik át s ott folytatja működését.

— **A népszámlálás költségei.** A városi tanács — miután a Közlelmzési Hivatal az elrendelt népszámlálás költségeit megértetni nem akarja — fölír a kormányhoz, hogy e költségeket térítse meg.

— **Az új szamosújvári püspök.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Hosszu Gyula lugosi teológiai tanárt szamosújvári püspökké kinevezte. Az új püspök harminckét éves; unokaöccse a pár évvel ezelőtt meghalt Hosszu Vazul püspöknek.

— **Évzárás az állami főreáliskolában.** Az állami főreáliskolában ma, május 31-én d. e. 9 órakor zárul be a hadiállapot miatt megrövidített iskolai év. Minthogy a reáliskola épülete még most is le van foglalva katonai körházul, az intézet az évzáró ünnepet a reform, gimnázium tornatermében tartja. Ez ünnepi alkalomra a szülőket, az iskola barátait, általában az érdeklődő közönséget ezúton is meghívja az állami reáliskola igazgatósága.

— **Gyűjtésünk gyógynövényeket!** A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala az idén is kéri a vadontermő gyógynövények begyűjtését. A tavalyi gyűjtés szép eredménye sok beteg katonának hozott enyhülést, az értékesítésből befolyt jövedelem pedig sok özvegynek és árvának törölte le a könyveit. Az idén a munkások hiánya folytán még nagyobb lesz a szükség a gyógynövényekben és így sokkal nagyobb mennyiségben kérjük azokat beküldeni. Arnika, székfűvirág, cikcafarkfüve, marti lapu, mezei zsurló, hársfavirág, beléndek, bodza, ezerjófű, nadragulya, pipacsvirág, redősirom, üröm, ziliz, anyarozs, ökörfarkkóróvirág, erdei paizska azok a gyógynövények, melyekre különösen szükség van. Ezeket kivül gyógynövényeknek és olajoknak feldolgozható barackmag, szilvamac, cseresznyemag és szár, napraforgó és tök-mag, továbbá vadgesztenye, gubacs és körisbogar beküldését kérjük. Mindezen anyagokról a Hadsegélyző Hivatal egy pontos utmutató fizetést adott ki, amelyet kívánatra bélyegekből beküldendő 50 fillér költségmegtérítés ellenében portómentesen küld meg. A gondosan kiszáritott gyógynövényeket a Hadsegélyző Hivatal címére, Budapest, V., Akadémia-utca 17. sz. alá kell küldeni. A csomagokat vasuton és postán díjmentesen adhatjuk fel, ha azokat „gyógynövény” jelzéssel látjuk el. A gyógynövényeket szeretetadományként kérjük, azonban a szilvamacokat 12 fillérrel, a kajszinbarackmagokat pedig 24 fillérrel váltja be a Hadsegélyző Hivatal. — Hisszük, hogy a lelkes magyar társadalom minden ízében megérti ez akció nagy nemzetgazdasági jelentőségét, hiszen eddig évente sok millió ment ki külföldre olyan anyagokért, amelyeket itthon könnyen meg lehet szerezni.

— **Halmágyi divatházában nyári divat** aljak és pongyolák minden kivitelben nagy választékban.

— **Elsőrangú, modern és legnagyobb molykár** elleni biztosító és megóvó beraktározási vállalat, Szent Anna-utca 3. Teljes tisztelettel Vég Gyula. Telefon 593.

Madarász Hella
modern fényképezési műterme
Ferenc József-ut 22-24.,
III. em., lift.

Vaságyakat,
sodrony-ágybetéteket
és mindennemű
kórházi és intézeti vasbutorcikket
állandóan gyárt a
Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
Beszerezhető minden nagyobb
vas- és butorkereskedő cégnél.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

National-
kasszákát legjobban javít
Keszler, első debreceni
műszerész, Széchenyi-
utca 1.

Tanuló,
ki két középosztályt vagy
6 elemi iskolát végzett,
felvétetik. Cim a kiadó-
hivatalban.

Munkás
leányok felvétetnek.
Honvéd-utca 16.

**Férfi- és női-
törölt aranyat, ezüstöt
brilláns ékszeret veszek
és olcsón eladok Krámer,
Arany Bika-bérbáz' 3.**

Munkásember
állandó munkára azonnal
felvétetik a kiadóhivatal-
unkban.

Halkár
vibrációs szépségápolás,
ondolás, hajfestés, haj-
pótlékok a legmodernebb
kivitelben. Krámer Józsefné
hölgyfodrász. József kir.
herceg-utca 8. sz., a Katona
Otthon mellett.

Abrons
nehány métermázsza el-
adó kiadóhivatalunkban.

Finom blúzöket,
horgolást, fehérnemű
varrást és javítást elfog-
ad egy hadháronnult
családanya — olcsó árak
mellett. — Kéri a n. é.
közönség pártolását,
hogy családját a háboru
tartama alatt fenntart-
hassa. Késes-utca 37.
Nyiriné.

**Aranyat-ezüstöt,
brillántokat, bármil-
ről szóló záloglevele-
ket (zálogcédlákat)
és egyéb tárgyakat a
legmagasabb árban
veszek. — Meghívásra
házakhoz is elmegyek,
Steiner Mihály, Szé-
chenyi-utca 19. szám.**

Tankönyveit
mielőtt eladná, feltétle-
nül vigye: Harmathy
antiquariumába, Fűvészk-
ert 14.

Bojárónó
fiatal, azonnalra felvéle-
tik Batthyányi-utca 10.
szám.

**Eladó kocsizó fizetést fel-
tételük mellett: Tégla-
kertben 2674 négyszögöl
bellek. Kossuth-kert-
ben 8 hold teljes ter-
mésben levő körülkerít-
tett szőlő. Varga-kert-
ben Keleti-sor 7. szám
alatt 1 hold körülkerített
bellek rajta levő 50
méter hosszú deszkahó-
dállal.**

Továbbá Hajduböszörményi
határban tiszapolgári úi-
szélen 250 magyar hold
réti birtok fekete föld
gazdasági épületekkel el-
látva vasúti állomástól
18 kilométerre kőut.

**Kassonbörze kiadó vagy el-
adó Monostorpályi ha-
tárban az állomástól 1
kilométerre, Debrecentől
1 óra járásra 500 hold
jó homok szántóföld 5
holdastól 50 holdig par-
cellákban is.
Értekezhetni Debreczeni
Gazdák Bankjában, Koa-
suth-utca 17. sz.**

Kiadó föld

a hajduszoboszlói határban néh. Kovács
alispán-féle 162 katasztrális hold föld tanya-
épülettel bőven ellátva kiadó. Értekezhetni
Angyal Sámuelnél Hajduböszörményben.

Somessy László cég

Hajduvármegye szállítója.
A Debreceni Házi-ipar
gyönyörű készítményeinek kizáró-
lagos raktára.
Bluzok — Ruhák — Párnák
Kézitáskák stb.
Tekintse meg a kirakatot.

Háztulajdonosok

szíves figyelmébe ajánlom vállalatom, saját
felügye tem alatt készítek
**vízvezeteket, fürdőberendezéseket,
csatornázást,** ugyszintén épület és
egyéb **bádogos munkákat** szakszerű
kivitelben felelősségem mellett és min-
den e szakmában vágó javításokat.
MÁTHÉI JÁNOS
bádogos és szerelő mester
Darabos-utca 54. sz. Telefon 321.